

บทที่ 2

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรายงานการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานรายงานว่า ในอดีตที่ผ่านมาแม้ว่าสาขาการเกษตรจะเป็นสาขาหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ตามแต่เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่เหมาะในการปลูกพืช อีกทั้งความเชื่อในทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การพัฒนาที่ว่า การมีสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมยิ่งมากแสดงว่าประเทศนั้นได้จัดอยู่ในประเทศที่มีการพัฒนาแล้ว สาขาการเกษตรจึงมีบทบาทลดน้อยลงเรื่อยๆ ในขณะที่สาขาอื่นๆ เช่น สาขาอุตสาหกรรมจะเริ่มมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น (คูตารางที่ 2.9) นอกจากนี้ภาวะการลงทุน อุตสาหกรรมโรงงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือช่วงครึ่งปีแรกของปี 2540 ในด้านจำนวนโรงงาน เงินลงทุน และการจ้างงาน สัดส่วนของกิจการขนาดใหญ่และขนาดกลางเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2539 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากตาราง 2.2 แสดงให้เห็นว่า มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2540 รวมจำนวนทั้งสิ้น 44,887 โรงงาน เงินลงทุน 113,080.69 ล้านบาท และจำนวนคนงาน 234,349 คน มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2539 ซึ่งมียอดสะสมจำนวนโรงงาน 44,049 โรงงาน เงินลงทุน 100,373.19 ล้านบาท และจำนวนคนงาน 219,508 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 ร้อยละ 12.66 ร้อยละ 6.76 ตามลำดับ

2.2 โครงสร้างของโรงงานอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (คูตาราง 2.3) โดยแบ่งเป็นประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมที่มีจำนวนโรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิตอาหารจำนวน 36,712 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 81.78 รองลงมาคือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ และ อุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์ขนส่ง จำนวน 2,106 โรงงาน และ 1,783 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 4.69 และ 3.97 ตามลำดับ ส่วนอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาสูบมีจำนวนโรงงานน้อยที่สุด คือ 1 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.002

2.3 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม

ข้อมูล ณ สิ้นเดือนกันยายน 2540 (ตาราง 2.4) ปรากฏว่ามีการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด จำนวน 7,359 โรงงาน หรือร้อยละ 16.39 ของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด ตามมาด้วยโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดขอนแก่นจำนวน 4,690 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 10.45 และจังหวัด

อุปสรรชานี้จำนวน 3,835 โรงงานหรือร้อยละ 8.54 ส่วนจังหวัดที่มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนน้อย 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ จังหวัดยโสธร 825 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.83 จังหวัดเลย 768 โรงงาน ร้อยละ 1.71 และจังหวัดมุกดาหารมีจำนวนโรงงานน้อยที่สุด จำนวน 390 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.87 ของโรงงานทั้งหมด ตามลำดับ

2.4 การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการขยายตัว (ตาราง 2.5) โดยในช่วงปี 2532 - 2535 มีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 6.50 และในช่วงปี 2536 - 2539 อัตราการขยายตัวของโรงงานโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.30 ส่วนในปี 2540 โรงงานอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.00 โดยประมาณ ซึ่งจะเห็นว่า มีอัตราการขยายตัวลดลงจากปีที่ผ่านมา

จากข้อมูลในตาราง 2.1 แสดงให้เห็นว่า มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 เทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2539 มีจำนวน 611 โรงงาน เพิ่มขึ้นจากปี 2539 ซึ่งมีจำนวน 552 โรงงาน อัตราเพิ่มคิดเป็นร้อยละ 10.69 โดยพิจารณาจากตาราง 2.6 จังหวัดขอนแก่น มีการลงทุนประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด จำนวน 156 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 25.53 ของโรงงานที่ประกอบกิจการในช่วงนี้ ส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูมีการลงทุนประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมน้อยที่สุดจำนวน 7 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.15 ของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการทั้งหมดในช่วงนี้

อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนตั้งโรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ จำนวน 173 โรงงาน หรือร้อยละ 28.31 ของโรงงานที่ลงทุนทั้งหมด ในขณะที่อุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์มีการลงทุนน้อยที่สุดจำนวน 3 โรงงานหรือร้อยละ 0.49 ของโรงงานที่ลงทุนทั้งหมด

นอกจากจะมีการลงทุนประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมแห่งใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดังกล่าวมาแล้ว ยังได้มีการขยายกิจการโรงงานอุตสาหกรรมภายในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 (ม.ค. - มิ.ย.) จากตาราง 2.7 มีโรงงานอุตสาหกรรมขยายกิจการจำนวน 42 โรงงาน เงินลงทุน 4,236.31 ล้านบาท จำนวนคนงาน 2,074 คน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2539 มีจำนวนโรงงาน เงินลงทุน และจำนวนคนงาน เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 42.86 , 1,910.40 , และ 114.04 ตามลำดับ (ข้อมูลปี 2539 มีจำนวนโรงงานที่ขยายกิจการ 28 โรงงาน เงินลงทุน 210.72 ล้านบาท และจำนวนคนงาน 969 คน)

จังหวัดที่มีโรงงานลงทุนขยายกิจการในช่วงนี้มีทั้งหมด 10 จังหวัด¹ ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมาจังหวัดละ 13 โรงงาน หรือร้อยละ 30.95 ของโรงงานที่ขยาย ทั้งหมด อุดรธานี 7 โรงงาน หรือร้อยละ 16.67 กาฬสินธุ์ 3 โรงงานหรือร้อยละ 7.14 ส่วนที่เหลืออีก 6 โรงงานกระจายตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัด มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย และอำนาจเจริญ จังหวัดละ 1 โรงงาน

โรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทุนขยายกิจการมากที่สุดนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตอาหารจำนวน 13 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 30.95 ของโรงงานทั้งหมดที่ขยายกิจการ รองลงมา ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมีและการผลิตเคมีภัณฑ์จำนวน 8 โรงงานหรือร้อยละ 19.05 ของโรงงานทั้งหมดที่ขยายกิจการ

2.5 ขนาดโรงงานอุตสาหกรรม

ขนาดโรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทุนประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วง มกราคม - กันยายน ปี 2540 (ดูตาราง 2.8) ประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้นจำนวน 838 โรงงาน เงินลงทุน 12,707.5 ล้านบาท และจำนวนคนงาน 14,841 คน ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมสามารถจำแนกตามขนาดโรงงานได้ดังนี้

- 5.1 โรงงานขนาดเล็ก¹ มีจำนวน 711 โรงงาน เงินลงทุน 1,424.85 ล้านบาท และคนงานจำนวน 5,055 คน จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และคนงาน คิดเป็นร้อยละ 84.94 , 11.22 และ 34.06 ตามลำดับ
- 5.2 โรงงานขนาดกลาง² มีจำนวน 114 โรงงาน เงินลงทุน 3,281.41 ล้านบาท และคนงาน 5,724 คน จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และคนงาน คิดเป็นร้อยละ 13.60 , 25.82 และ 38.57 ตามลำดับ
- 5.3 โรงงานขนาดใหญ่³ มีจำนวน 13 โรงงาน เงินลงทุน 8,001.24 ล้านบาท และคนงาน 4,062 คน จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และคนงาน คิดเป็นร้อยละ 1.43 , 62.96 และ 27.37 ตามลำดับ โรงงานขนาดใหญ่ที่ลงทุนประกอบกิจการในช่วงนี้ที่สำคัญ ได้แก่ การผลิตอาหารสัตว์ นมพร้อมดื่ม อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม การผลิต

¹ ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ โรงงานขนาดเล็ก หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท

² โรงงานขนาดกลาง หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนมากกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท

³ โรงงานขนาดใหญ่ หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป

และประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอเครื่องแต่งกาย การผลิตเหล็กเส้นเหล็ก
รูปพรรณ และชิ้นส่วนยานพาหนะขนส่ง เป็นต้น

สรุปภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงปี 2540 นี้ ประเทศไทยได้ประสบกับปัญหา
ความถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อันเนื่องมาจากการขาดเสถียรภาพทางการเงิน
การคลัง ความเชื่อมั่นในการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ รวมไปถึงการขาดความเชื่อมั่นต่อการ
บริหารประเทศของรัฐบาล ความรุนแรงของปัญหาเศรษฐกิจได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดย
เฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 ภาวะเช่นนี้ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ มากมาย ซึ่งม
ีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาในส่วนของการลง
ทุน สาขาอุตสาหกรรมโรงงานในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 เปรียบเทียบกับช่วงครึ่งแรกของปี 2539
นั้น จากรายงานของศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏว่า ภาวะ
เศรษฐกิจอุตสาหกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับตรงกันข้ามกับสถานการณ์ทาง
เศรษฐกิจ เพราะการลงทุนสาขาอุตสาหกรรมของภาคฯ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทั้งในด้านจำนวน
โรงงานและมูลค่าเงินลงทุน นั่นคือ จำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.69 ขณะที่ขนาดของเงิน
ลงทุนเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 108.31 จำนวนเงินลงทุนเฉพาะในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน
2540 มีมูลค่าถึง 11,281.94 ล้านบาท เกือบเท่ากับมูลค่าเงินลงทุนทั้งปี ของปี 2539 ที่มี
มูลค่า 13,704.48 ล้านบาท

โรงงานอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนประกอบกิจการหรือเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งใหม่
นั้นเป็นอุตสาหกรรมประเภทการผลิตอาหาร ซึ่งมีจำนวนโรงงานที่ตั้งใหม่มากที่สุด ซึ่งก็แสดงให้เห็น
เห็นว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งที่นักลงทุนให้ความสนใจในการลงทุนด้านอุตสาหกรรม
อาหารเครื่องดื่มและยาสูบ ซึ่งเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2539 แล้วมีจำนวนโรงงานที่เพิ่ม
ขึ้นคิดเป็นร้อยละ 53.66 นั้นย่อมหมายความว่า ผลผลิตทางการเกษตรจะมีตลาดอุตสาหกรรม
รองรับ ซึ่งจะมีส่วนช่วยแก้ปัญหาการมีงานทำ ความยากจน การกระจายรายได้ ให้แก่
ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้อีกด้วย

แหล่งที่ตั้งของโรงงาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีการกระจายในแต่ละพื้นที่แตก
ต่างกันไปสำหรับแหล่งที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งประเภทประกอบกิจการใหม่และขยายกิจการ
นั้น ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในจังหวัดหลัก ๆ ของภาค ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา ขอนแก่น
อุดรธานีและอุบลราชธานี นอกจากจังหวัดหลัก ๆ ที่กล่าวมาแล้ว นักลงทุนก็ยังให้ความสนใจใน
การลงทุนอีกหลายจังหวัดที่มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค หน่วยงานด้านการส่งเสริมการ
ลงทุน สถาบันการเงินและแรงงานที่จะสามารถตอบสนองต่ออุตสาหกรรมได้อย่างเพียงพอ

ในด้านขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือช่วงปี 2540 นั้น จากตารางที่ 2.8 จะเห็นว่า มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 838 โรงงาน เป็นโรงงานขนาดเล็ก 712 โรงงาน โรงงานขนาดกลาง 114 โรงงาน และโรงงานขนาดใหญ่ 12 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 84.97, 13.6 และ 1.43 ของโรงงานทั้งหมดในช่วงปี 2540 จากสัดส่วนขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงขนาดของโรงงาน กล่าวคือ โรงงานขนาดเล็กมีสัดส่วนที่ลดลงในขณะที่โรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มที่ใช้เงินลงทุนต่อกิจการสูงขึ้น นั่นคือ จะมีการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นมากนั่นเอง ซึ่งถือได้ว่าอุตสาหกรรมได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากเดิม ที่อาศัยความได้เปรียบด้านวัตถุดิบและแรงงานภายในท้องถิ่นไปสู่อุตสาหกรรมที่เป็นการใช้เทคโนโลยีและเงินทุนที่สูงขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการยกระดับอุตสาหกรรม รวมทั้งเป็นจุดบ่งชี้ได้ว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโน้มเอียงไปในทิศทางเน้นการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในช่วงปี 2540 แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะถดถอย และภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศอยู่บ้าง แต่ภาวะเศรษฐกิจของภาคยังสามารถดำเนินไปได้ ดังจะเห็นได้จากการตั้งโรงงานเป็นจำนวนมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีความหลากหลายของประเภทกิจการกระจายอยู่ทั่วภาค จึงทำให้การลงทุนอุตสาหกรรมในภาคมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นได้ จากการศึกษารายละเอียดข้อมูลศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามูลเหตุสำคัญที่ทำให้การลงทุนสาขาอุตสาหกรรมในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นมีอยู่ 3 ประการคือ

ประการแรก การริเริ่มโครงการลงทุนตามปกติจะเกิดขึ้นในช่วงก่อนหน้านี้นี้ ขณะที่นักลงทุนยังมีความมั่นใจต่ออนาคตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่

ประการที่สอง กรณีโรงงานขนาดใหญ่ การเริ่มโครงการจะต้องดำเนินการมาก่อนหน้านี้นี้ ประมาณ 2-3 ปี ขณะที่ภาวะเศรษฐกิจยังไม่รุนแรง ประกอบกับโครงการเหล่านี้จะเป็นโครงการร่วมลงทุน หรือ ลงทุนโดยนักลงทุนจากส่วนกลางและต่างประเทศที่มีแหล่งตลาดที่มั่นคง จึงปรากฏว่าช่วงนี้มีโรงงานขนาดใหญ่ลงทุนมากถึง 12 โรงงาน เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้มูลค่าเงินลงทุนเพิ่มสูงขึ้น

ประการที่สาม โรงงานส่วนใหญ่โดยเฉพาะขนาดเล็กจะมีแหล่งเป้าหมายในท้องถิ่น เช่น อุตสาหกรรมอาหาร ผลิตภัณฑ์ไม้ วัสดุก่อสร้าง การซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ เครื่องจักร และอุปกรณ์ยานพาหนะขนส่ง ผู้ผลิตกลุ่มนี้ยังประเมินสถานการณ์ไปในด้านบวก

ในภาพรวมของภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมปี 2540 แล้ว ทิศทางของอุตสาหกรรมก็ยังดำรงสถานภาพที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นได้ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในขณะที่ค่าเงินบาทอ่อนลง ซึ่งราคาสินค้าจะมีราคาถูกในสายตาของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมส่งออกที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศก็ยังได้รับผลดีมากขึ้น นอกจากอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกจะได้รับผลดีจากค่าเงินบาทอ่อนตัวแล้ว อุตสาหกรรมสนับสนุนที่ผลิตวัตถุดิบป้อนต่ออุตสาหกรรมส่งออกเหล่านั้นก็ย่อมได้รับผลดีตามไปด้วย

ตารางที่ 2.1
เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายการ	ครึ่งแรกปี 2539		ครึ่งแรกปี 2540	
	จำนวน	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	จำนวน	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ระดับราคา				
ดัชนีราคาผู้บริโภค (2533=100)	133.5	6.7	142.5	6.7
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	135.4	7.5		10.7
หมวดอื่นๆ ที่มีใช้อาหาร	132.4	6.2		4.3
การลงทุน				
การประกอบกิจการโรงงาน (โรงงาน)	552	-16.61	611	10.69
การขยายโรงงาน (โรงงาน)	28	12	42	42.86
จำนวนผู้ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุน	40	-45.95	38	-5
จำนวนผู้ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน	65	20.37	na	na
จำนวนผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเปิดดำเนินการ	11	10	na	na
การค้าชายแดนไทยลาว : สันบาท	10869.1	10.47	10765.3	75.84
มูลค่าส่งออก	4071.5	4.75	3455.9	-0.65
มูลค่านำเข้า	1009.9	5.15	964.4	16.38
การค้าผ่านแดน (สินค้าเข้าไปลาว)	4145.8	23.68	4659.3	38.96
การค้าผ่านแดน (สินค้าขาออกจากลาว)	1641.9	0.1	1685.7	21.15
การจ้างงาน				
ผู้สมัครงาน (คน)	15972	-12.9	13215	-17.3
ตำแหน่งงานว่าง (คน)	40245	-60.2	67974	68.9
การบรรจุงาน (คน)	10399	-7.6	9100	-12.5
เงินโอนจากแรงงานในต่างประเทศ (ล้านบาท)	7507.6	25.2	3838.9	-24.3
การเงิน : คงค้าง (ล้านบาท)				
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	207750.6	17.8	220816.2	9.6
สินเชื่อธนาคารพาณิชย์	249769.6	23	277459.7	14.6
อัตราส่วนสินเชื่อ/เงินฝาก (%)	120.2	14.69	125.7	3.74

ที่มา : 1. ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตาราง 2.2

โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอดสะสมรายปี

ปี	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
2535	40,067	63,816.53	156,506
2536	41,049	72,478.29	172,601
2537	42,214	81,387.08	187,525
2538	43,099	86,668.71	199,654
2539	44,049	100,373.19	219,508
2540(ณ 30 ก.ย. 40)	44,887	113,080.69	234,349

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2.3
โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ยอดสะสม ณ 30 กันยายน 2540

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
1. การผลิตอาหาร			
1.1 โรงสีข้าว	34,347	6,925.64	42,355
1.2 ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	1,382	8,966.09	13,436
1.3 การผลิตอาหารประเภทอื่น	983	31,095.29	18,646
2. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	42	2,592.17	1,756
3. ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	1	500.00	458
4. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ สิ่งทอ	191	6,016.55	30,400
5. ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย	111	971.63	12,200
6. ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	20	1,144.91	5,683
7. การผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ ไม้ก๊อก	404	1,871.15	8,171
8. การผลิตเครื่องเรือนเครื่องใช้ที่ทำจากไม้	527	1,089.67	7,664
9. การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	15	7,686.45	1,326
10. ผลิตภัณฑ์การพิมพ์ อุตสาหกรรมกรรมการพิมพ์	96	397.99	772
11. ผลิตภัณฑ์เคมีและการผลิตเคมีภัณฑ์	138	1,085.66	1,800
12. ผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหินน้ำมัน	49	503.66	515
13. ผลิตภัณฑ์ยางพลาสติก การผลิตยาง	310	4,197.77	9,376
14. ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	2,106	10,710.12	26,053
15. อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน	36	241.97	927
16. ผลิตภัณฑ์โลหะ	841	5,475.32	5,843
17. ผลิตภัณฑ์เครื่องยนต์เครื่องจักร	905	3,103.97	7,867
18. ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรและเครื่องใช้ที่ใช้ไฟ	112	6,572.11	9,033
19. การผลิตอุปกรณ์ขนส่ง	1,783	6,094.58	13,862
20. อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ	488	5,837.98	16,206
รวม	44,887	113,080.89	234,349

ที่มา ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2.4

โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการโรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยอดสะสม ณ 30 กันยายน 2540 จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
กาฬสินธุ์	1,874	2,353.96	6,550
ขอนแก่น	4,690	20,882.40	35,541
ชัยภูมิ	1,473	5,122.59	8,107
นครพนม	1,711	2,972.67	5,904
นครราชสีมา	7,359	46,278.33	82,474
บุรีรัมย์	1,514	1,596.20	7,666
มหาสารคาม	2,397	978.05	5,826
มุกดาหาร	390	902.72	2,639
ยโสธร	825	653.24	3,035
ร้อยเอ็ด	3,407	1,994.50	9,798
เลย	768	757.76	2,899
ศรีสะเกษ	1,933	655.62	4,359
สกลนคร	2,174	1,034.87	5,703
สุรินทร์	3,399	1,585.46	7,604
หนองคาย	1,137	1,893.83	5,728
หนองบัวลำภู	1,288	874.26	3,603
อำนาจเจริญ	1,088	517.42	2,535
อุดรธานี	3,625	17,948.80	17,939
อุบลราชธานี	3,335	4,078.27	16,439
รวม	44,887	113,080.69	234,349

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

โดย : ศูนย์ข่าวตลาดแรงงาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 2.5

อัตราการขายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี	อัตราการขายตัว (ร้อยละ)
2532	5.68
2533	7.88
2534	5.55
2535	6.92
2536	2.11
2537	2.43
2538	2.47
2539	2.2
2540	E 2.00

E หมายถึง ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย : ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 2.6

โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการโรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ช่วงมกราคม - มิถุนายน 2540 จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
กาฬสินธุ์	15	61.92	187
ขอนแก่น	156	991.59	1,944
ชัยภูมิ	14	532.78	264
นครพนม	40	55.66	270
นครราชสีมา	100	7,847.28	4,357
บุรีรัมย์	13	116.89	288
มหาสารคาม	14	127.55	295
มุกดาหาร	16	249.02	351
ยโสธร	15	58.43	224
ร้อยเอ็ด	17	117.87	820
เลย	24	22.12	133
ศรีสะเกษ	13	45.28	122
สกลนคร	32	65.47	239
สุรินทร์	19	230.14	91
หนองคาย	23	184.09	161
หนองบัวลำภู	7	23.14	46
อำนาจเจริญ	59	285.16	726
อุดรธานี	23	216.56	635
อุบลราชธานี	11	50.99	147
รวม	611	11,281.94	11,300

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๗๗
HD
4884.5
.T5
๑156

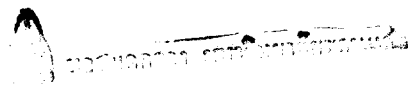
25

ตาราง 2.7

โรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทุนขยายกิจการโรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ช่วงมกราคม - มิถุนายน 2540 จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
กาฬสินธุ์	3	30.42	75
ขอนแก่น	13	783.03	400
ชัยภูมิ	-	-	-
นครพนม	-	-	-
นครราชสีมา	13	3,260.14	1,290
บุรีรัมย์	-	-	-
มหาสารคาม	-	-	-
มุกดาหาร	1	120.00	134
ยโสธร	-	-	-
ร้อยเอ็ด	1	10.50	14
เลย	-	-	-
ศรีสะเกษ	-	-	-
สกลนคร	1	0.60	3
สุรินทร์	1	5.10	15
หนองคาย	1	22.50	61
หนองบัวลำภู	-	-	-
อำนาจเจริญ	1	0.30	8
อุดรธานี	7	3.72	74
อุบลราชธานี	-	-	-
รวม	42	4,236.31	2,074

ที่มา : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ตาราง 2.8

โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ช่วงเดือนมกราคม - กันยายน 2540 จำแนกตามขนาดโรงงาน

ขนาดโรงงาน	จำนวน โรงงาน	สัดส่วน (ร้อยละ)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน คนงาน	สัดส่วน (ร้อยละ)
1.ขนาดเล็ก	711	84.97	1,424.85	11.22	5,055	34.06
2.ขนาดกลาง	114	13.6	3,281.41	25.82	5,724	38.57
3.ขนาดใหญ่	13	1.43	8,001.24	62.96	4,062	27.37
รวม	838	100	12,707.50	100	14,841	100

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

รวบรวมโดย : ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : 1. โรงงานขนาดเล็ก หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท

2. โรงงานขนาดกลาง หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนมากกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท

3. โรงงานขนาดใหญ่ หมายถึง โรงงานที่ใช้เงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป

ตารางที่ 2.9

มูลค่าเพิ่มจากสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2535 - 2537

จังหวัด	มูลค่าเพิ่ม	สัดส่วน	อัตราการ	มูลค่าเพิ่ม	สัดส่วน	อัตราการ	มูลค่าเพิ่ม	สัดส่วน	อัตราการ	ค่าเฉลี่ย
	จากสาขา อุตสาหกรรม ปี2535 (ล้านบาท)	อุตสาหกรรม ต่อ GPP (ร้อยละ)	ขยายตัว อุตสาหกรรม (ร้อยละ)	จากสาขา อุตสาหกรรม ปี2536 (ล้านบาท)	อุตสาหกรรม ต่อ GPP (ร้อยละ)	ขยายตัว อุตสาหกรรม (ร้อยละ)	จากสาขา อุตสาหกรรม ปี2537 (ล้านบาท)	อุตสาหกรรม ต่อ GPP (ร้อยละ)	ขยายตัว อุตสาหกรรม (ร้อยละ)	
ขอนแก่น	6,744	17.42	41.74	9,596	22.17	42.29	11,719	23.08	22.12	35.38
ยโสธร	422	0.83	78.79	532	0.99	26.04	450	0.72	-15.53	29.77
สกลนคร	629	3.43	14.59	895	5.02	42.36	1,162	5.48	29.84	28.93
เลย	473	1.61	59.44	477	1.50	0.84	581	1.89	21.80	27.36
ร้อยเอ็ด	716	3.48	12.59	985	4.67	37.58	1,191	5.00	20.89	23.69
นครราชสีมา	6,111	21.07	17.96	8,046	26.88	31.67	9,497	34.55	18.04	22.56
สุรินทร์	633	4.36	9.96	855	5.73	34.91	1,017	6.22	19.00	21.29
มหาสารคาม	445	2.44	-19.67	618	3.13	38.75	894	4.16	44.66	21.25
ศรีสะเกษ	320	1.77	-15.31	435	2.24	35.83	622	2.83	43.19	21.24
นครพนม	180	1.24	-9.81	248	1.59	37.40	323	1.80	30.46	19.35
กาฬสินธุ์	369	3.34	-0.93	446	4.23	20.88	571	4.35	27.85	15.93
ชัยภูมิ	2,724	19.02	10.17	2,761	18.47	1.37	3,575	21.41	29.47	13.67
มุกดาหาร	324	4.06	6.24	333	4.10	2.85	393	4.43	17.90	9.00
อุบลราชธานี	2,359	17.39	0.81	2,710	19.00	14.90	2,603	16.26	-3.95	3.92
หนองคาย	1,604	35.67	-14.2	1,708	36.43	6.48	1,947	34.85	14.00	2.09
อุดรธานี	1,707	9.92	-10.76	1,767	10.06	3.55	1,645	8.13	-6.90	-4.70
บุรีรัมย์	1,893	20.28	-30.48	1,962	19.03	3.63	2,153	18.64	9.76	-5.70
อำนาจเจริญ	-	-	-	-	-	-	434	4.87	-	-
หนองบัวลำภู	-	-	-	-	-	-	527	5.93	-	-
ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	27,653	3.55*	9.05	34,374	3.85*	24.31	41,303	4.02*	20.16	17.84
ทั้งประเทศ	779,093	100.00	9.91	893,344	100.00	14.66	1,026,443	100.00	14.90	13.16

ที่มา : 1 สำนักงานทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

2 สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : เรียงตามค่าเฉลี่ยของอัตราการขยายตัวของสาขาอุตสาหกรรม

GPP = Gross Provincial Product at Current Prices

* หมายถึง สัดส่วนมูลค่าเพิ่มจากสาขาอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อมูลค่าเพิ่มจากสาขาอุตสาหกรรมรวมทั้งประเทศ